

In praktischer Hinsicht bilden die zahllosen Inselchen verschiedener grösse der Meeresküsten und Binnenseen Finnlands sehr geeignete Untersuchungsgebiete, weil hier die Vogelbestände ziemlich isoliert sind, was den Überblick erleichtert. Bei Untersuchungen über solche kleine Vogelbestände ist es vorteilhaft Karten in grossem Maassstabe über die Untersuchungsgebiete zu zeichnen. Sehr lohnend ist es besonders den Eltern beim Futtersuchen für die Jungen zu folgen und ihre Routen in die Karten einzutragen, weil hierdurch die tatsächliche Ausdehnungen der Brutreviere klar wird; wie auch MEISE hervorhebt ist es natürlich grundfalsch anzunehmen, dass die Reviergrösse stets = Grösse des Untersuchungsgebietes dividiert durch die Anzahl Paare der Art sei.

Als vertvolle Hilfsmethode könnte vielleicht, ausser die Beringungsmethode BURKITT's, das Kennzeichnen der Vögel mit Farben in Frage kommen.

Undersökning av våra *Fringilla*-arters biologi som arbetsprogram för S. L. Y. — O. F. F.

PONTUS PALMGREN.

I en tidigare uppsats i detta nummer av O. F., „Lintutieteellistä tutkimustehtävistä“, har jag hänvisat till huru ekologin, en av de grenar av zoologin som under tiden efter kriget ryckt fram i främsta planet, erbjuder tacksamma studieuppgifter för envar fågelvän, icke blott fackzoologerna utan även dem, som endast på den kanske mycket begränsade fritid deras arbete lämnar, kunna egna fågelvärlden sitt intresse. — Emellertid skulle det vara ytterst värdefullt om möjligast många intresserade kunde samarbeta till gemensamt studium av bestämda frågor, emedan sålunda även strödda observationer och små detaljundersökningar, som annars måhända aldrig finna beaktande eller ens komma till publikation, inordnas som oundgängliga grundstenar för ett större helt, och sålunda även fågelkännare som ej kunna tänka på vidlyftigare egna undersökningar bleve i tillfälle att lämna värdefulla bidrag till den vetenskap som står deras intresse närmast. Hos oss kunde dylika samfälliga undersökningar lämpligast ske under Ornitologiska föreningens egid och deras resultat publiceras i *Ornis Fennica*, ex. som „Sonder-

hefte". För föreningen skulle de säkert vara en källa till ökad inre styrka och till förkovran av dess vetenskapliga anseende.

Som en lämplig arbetsuppgift för Finlands ornitologer ville jag framhålla en bearbetning av våra *Fringilla*-arters, bofinkens och bergfinkens, biologi. Följande synpunkter må framhållas:

1. Bofinken är den absolut dominerande arten i södra Finlands skogars fågelfauna (25—35 % av fågelbeståndet, något mindre i öster, enligt mina erfarenheter) och därmed vår talrikaste fågel överhuvud; den är ungefär lika framträdande i alla typer skog. — Analyseringen av de faktorer som giva en art ett sådant försprång framför andra måste bjuda mycket av intresse; ty för ekologin äro just de dominerande arterna av största betydelse ehuru de för den som ser på naturen endast med samlarens blick kunna förefalla ganska intresselösa. — Härtill kommer att en dylik fågel som finnes överallt ger envar, hans tid må vara huru begränsad som helst, tillfälle till iakttagelser; särskilt om dessa observationer göras efter ett planmässigt utarbetat program kunna de giva mycket värdefulla resultat. — Slutligen kan framhållas att en allmän art är av ojämförligt större ekonomisk betydelse än en sällsynt.

En liknande ställning som bofinken i södra intager bergfinken i norra Finland, om än ej lika dominerande.

2. Vardera arten har så att säga sitt utbredningscentrum inom den paläarktiska barrskogszonen som går genom Finland. Bergfinken är t.o.m. helt inskränkt (som häckfågel) till breddgrader som falla inom Finlands utsträckning i S—N; bofinken förekommer visserligen ända till norra Afrika, men det är mycket påfallande huru mycket mindre roll den spelar i fågelfaunan redan i Tyskland.

3. Vad som speciellt gör dessa arter så fängslande är, att de i stort sett vikariera för varandra, som den djurgeografiska termen lyder, och att gränsen (som visserligen är mycket diffus, en gemensam övergångszon) mellan deras utbredningsområden går genom Finland. Vi komma här i kontakt med flere av djurgeografins viktigaste problem: Vilka faktorer begränsa arternas utbredning, och speciellt: Vilken roll spelar konkurrensen mellan närbesläktade arter som utbredningshinder? Här skymtar redan ett av biologins grundproblem: Vilken roll hava de ekologiska och geografiska faktorerna spelat för arternas uppkomst?

Vi finna sålunda att dessa båda så triviala arter bjuda på fängslande problem. Det är min avsikt att i följande nummer mera i

detalj ingå på arbetsprogrammet för en undersökning över dessa arter. Jag har emellertid velat här förelöpande framställa planen; om den finner genklang hos våra ornitologer vore det ju skäl att hålla öga på finkarna ända från deras ankomst denna vår; när nästa nummer av O. F. utkommer har kanske häckningssäsongen redan börjat.

Följande speciella „vårproblem“ må framhållas:

1. Ankomsttid. Det förtjänar påpekas att ej blott första ankomstdatum är av betydelse; av ännu större intresse vore det att få en bild av huru massrörelsen under flyttningstiden utvecklar sig, när den kulminerar o.s.v. En och annan är kanske i tillfälle att räkna fågelantalet å någon lämplig plats under flyttningstiden.

2. När sker utryckningen till häckningsplatserna i skogarna från de öppna marker där finkarna först uppehålla sig efter ankomsten? Hurudant är snöläget och vegetationens utveckling vid denna tid?

3. När börjar bobyggandet, huru länge räcker det; tid för äggläggningen, (huru lång tid mellan läggningen av de olika äggen²), ruvningens begynnelse, kläckningen. Huru stor % av boen blir förstörd?

Det vore välkommet om Föreningens medlemmar, särskilt i landsorten, ville inkomma med synpunkter på ovan skisserade plan; av särskilt värde vore att få meddelande om vilka som eventuellt äro intresserade och i tillfälle att ägna något mera tid åt medverkan i den planerade undersökningen.¹

Zusammenfassung: Eine breit angelegte Untersuchung der Biologie der beiden Finkenarten, *Fringilla coelebs* und *montifringilla*, wird als geeignetes Programm für eine „Arbeitsgemeinschaft“ der Ornithologen Finnlands vorgeschlagen; die Richtlinien sollen im folgenden Heft der *Ornis Fennica* auseinandergesetzt werden.

¹ Efter sättningen av ovanstående har det skisserade programmet framlagts för Ornitologiska föreningens årsmöte, som skänkte detsamma sitt gillande och uppdrog arbetets organisering åt förf.